Econsultancy

Samen maken we Nederland mooier

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Quickscan natuurwaarden

Central District Spoorstrook

Rotterdam

Rapport quickscan natuurwaarden

Central District Spoorstrook, Rotterdam

Opdrachtgever	Schiestraat Ontwikkeling B.V. Delftseplein 31 3013 AA Rotterdam
Rapportnummer	23047.003
Versienummer	D2
Status	Definitief
Datum	14 november 2024
Opsteller[1]	[redacted]
Kwaliteitscontrole	

[1] Vrijgave
In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhand-boek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de ‘Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken’ opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 GEBIEDSBESCHRIJVING 2

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving 2
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen 4

3 ONDERZOEKSMETHODIEK 6

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN 7

4.1 Vogels 7
4.2 Vleermuizen 9
4.3 Overige zoogdieren 11
4.4 Reptielen, amfibieën en vissen 12
4.5 Ongewervelden 12
4.6 Planten 13
4.7 Specifieke zorgplicht 13

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING 14

5.1 Algemene Broedvogels 14
5.2 Vleermuizen 14
5.3 Algemene grondgebonden zoogdieren 15

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING 16

6.1 Natura 2000 16
6.2 Natuurnetwerk Nederland 17

7 HOUTOPSTANDEN 18

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES 19

Bijlage 1 Natuurwetgeving en doelen Natura 2000
Bijlage 2 Natuurwetgeving en doelen Natuurnetwerk Nederland
Bijlage 3 Omgevingswet

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Schiestraat Ontwikkeling B.V. opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan natuurwaarden aan de Central District Spoorstrook te Rotterdam

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen nieuwbouw op de onderzoekslocatie en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de brancheverenigingen Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest bij ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ligt aan Central District Spoorstrook te Rotterdam. In figuur 2.1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

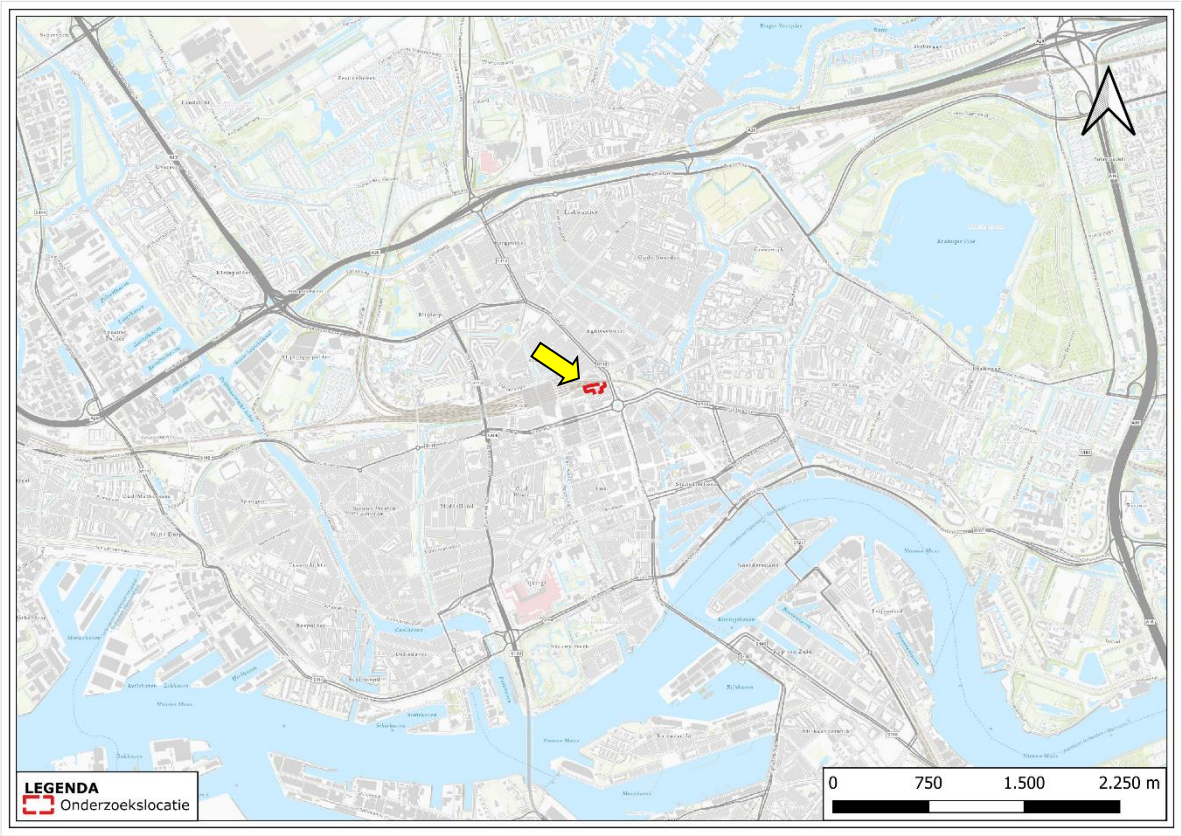

Figuur 2.1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De stedelijk gelegen onderzoekslocatie betreft een parkeerterrein en een plein dat voorheen ook functioneerde als parkeerplaats. Op de onderzoekslocatie is geen bebouwing aanwezig. Ten zuiden van het parkeerterrein staan grote populieren en in het westen is een fietsenstalling aanwezig. Langs de zuid- en noordzijde van het plein staan jonge platanen, en op het plein staan twee grote plantenbakken. In de directe omgeving zijn diverse gebouwen aanwezig. De onderzoekslocatie grenst ten noorden aan de spoorlijnen van Rotterdam Centraal en ten westen, zuiden en oosten aan (hoge) bebouwing. Tussen de onderzoekslocatie en de spoorlijnen is een dunne groenstrook aanwezig met ruigte vegetatie. De onderzoekslocatie ligt nabij het centrum van Rotterdam en staat niet in verbinding met stadsparken. Verder richting het noorden bevinden zich woonwijken en verder richting het zuiden ligt het centrum met veelal kantoorgebouwen en woontorens.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

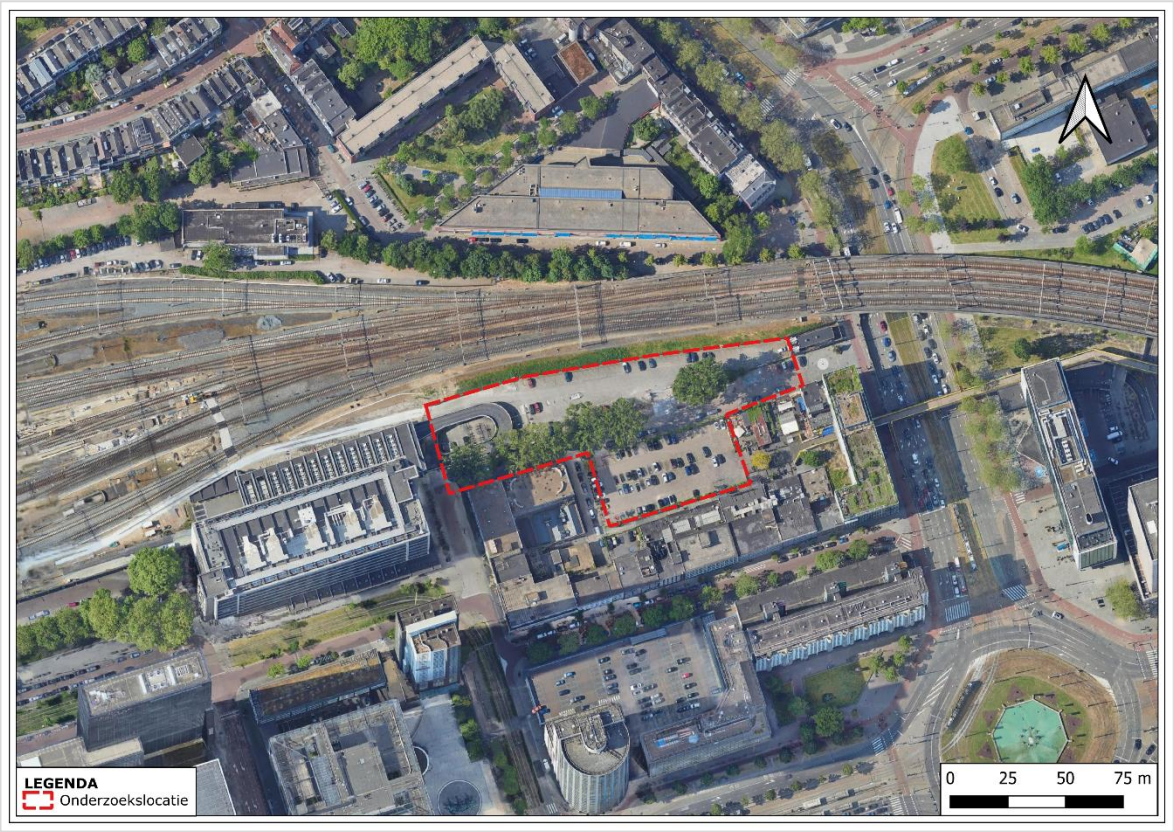

Figuur 2.2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 2.3. Zicht op de onderzoekslocatie vanuit het westen.

Figuur 2.4. Zicht op de onderzoekslocatie vanuit het oosten.

Figuur 2.5. Impressie van de groenstrook naast de spoorlijnen.

Figuur 2.6. De fietsenstalling in het westen van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.7. Impressie van de grote populieren.

Figuur 2.8. Impressie van de (hoge) bebouwing in de omgeving.

Figuur 2.9. Zicht op het plein vanuit het noordoosten.

Figuur 2.10. Zicht op het plein vanuit het westen.

Figuur 2.11. Impressie van het Perrongebouw dat gesloopt wordt.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het realiseren van een groot kantoorgebouw op het huidige parkeerterrein. Figuur 2.12 weergeeft een impressie het te realiseren kantoorgebouw. Daarnaast wordt onder het plein een parkeergarage gerealiseerd. De parkeergarage wordt volledig ondergronds gerealiseerd. Het betreft een parkeergarage met een semi-automatisch parkeersysteem waarin 3 lagen auto's boven elkaar geplaatst kunnen worden. In totaal is er plaats voor 225 auto's waarvan er in de toekomst 88 gereserveerd zijn voor een nog te bouwen woontoren. Het plein wordt groen ingericht door de gemeente.

Grenzend ten zuidwesten aan de onderzoekslocatie wordt een bouwplaats gerealiseerd. De bouwplaats wordt onder meer gerealiseerd op de kavel waar nu het Perrongebouw staat (zie figuur 2.11). De gemeente heeft aangegeven dat deze gesloopt gaat worden, waardoor dit kan worden gebruikt als bouwplaats (zie figuur 2.13).

Figuur 2.12. Impressie van de toekomstige situatie.

Figuur 2.13. Bouwplaats grenzend ten zuidwesten aan de onderzoekslocatie.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 18 januari 2024, met een aanvullend veldbezoek op 12 november 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Zuid-Holland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingsroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie vogelsoorten waargenomen waarvan de nestlocaties jaarrond beschermd zijn. Deze 1-4 categorie broedvogelsoorten zijn: huismus, gierzwaluw, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespendief, kerkuil, ooievaar, slechtvalk, roek en grote gele kwikstaart.

De **huismus** en **gierzwaluw** zijn gebonden aan bebouwing als broedlocatie. Het zijn koloniebroeders die vaak broeden onder dakpannen bereikbaar via de dakgoot, losliggende dakpannen, onder nissen van daken, onder (overhangende) kant- en nokpannen en in andere geschikte openingen op en rondom het dak of in de gevel. Het functionele leefgebied van de huismus bestaat uit verschillende elementen die in een straal van 100 á 200 meter rondom het nest aanwezig dienen te zijn. Jaarrond groene hagen, gevelbegroeiing of grote struiken zijn essentieel om als dekking te functioneren voor uitvliegende jongen. Daarnaast voorzien zij in voedsel en functioneren als collectieve sociale- en winterverblijfplaats voor huismussen. Wegens het ontbreken van bebouwing op de onderzoekslocatie, wordt een nestlocatie van de huismus en gierzwaluw uitgesloten. De bebouwing in de directe omgeving van de onderzoekslocatie is wegens de afwezigheid van dakpannen of andere geschikte openingen niet geschikt als broedlocatie voor de huismus en gierzwaluw. De onderzoekslocatie biedt ook marginaal geschikt leefgebied voor huismussen, door de afwezigheid van groenelementen die kunnen functioneren als kwetterplek en schuilplaats. De aanwezige bomen verliezen blad in de winter en de plantenbakken bieden onvoldoende scchuilmogelijkheden. Het wordt niet aannemelijk geacht dat de voorgenomen werkzaamheden een negatieve invloed hebben op de huismus en gierzwaluw. Nader onderzoek naar deze soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

De **boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer** en **wespendief** zijn roofvogels die hoofdzakelijk broeden in bossen of halfopen landschappen, maar ook in (stads)parken en soms in solitaire bomen. De nesten bevinden zich vaak midden hoog tot hoog in een boomkruin of nestkast, waar ze grote nesten maken of hergebruiken. De bomen op de onderzoekslocatie bieden geschikt broedhabitat voor deze soorten. Deze bomen zijn tijdens het veldbezoek volledig geïnspecteerd op de aanwezigheid van (grote) nesten die potentiële nestlocaties zijn of bieden aan deze roofvogels. Deze zijn niet aangetroffen. De omgeving van de onderzoekslocatie biedt daarnaast geen geschikt leef- en foerageerhabitat wegens de hoge bebouwingsdichtheid. Hierdoor is het niet aannemelijk

dat de onderzoekslocatie een beschermde functie vervult voor deze roofvogelsoorten. Overtredingen met betrekking tot deze soortgroep zijn niet te verwachten waardoor nader onderzoek niet noodzakelijk wordt geacht.

De **kerkuil** heeft de voorkeur voor kleinschalige half open tot open cultuurlandschappen en broedt typerend in schuren op boerderijerven of in speciale nestkasten en holle bomen. Ondanks het ontbreken van waarnemingen, is het mogelijk dat ook de **steenuil** in de omgeving voorkomt. De steenuil is een holenbroeder die onder andere bebouwing, nestkasten en holle bomen gebruikt als broedlocatie. Het leefgebied van beide uilensoorten is van belang voor een functionele nestplaats. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte broedlocaties voor de steenuil en kerkuil waargenomen. De bebouwing in de omgeving heeft geen openingen die van voldoende grootte zijn om een kerkuil en/of steenuil toegang te verschaffen en er zijn geen bomen waargenomen met geschikte holtes. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van geschikte bebouwing, nestkasten en/of holtes niet geschikt als broedlocatie. Daarbij biedt de omgeving door de hoge bebouwingsdichtheid geen geschikt leef- en foerageergebied voor beide soorten. Het is niet aannemelijk dat de onderzoekslocatie een beschermde functie vervult voor de kerkuil en steenuil, waardoor nader onderzoek naar deze soorten niet noodzakelijk wordt geacht.

De **ooievaar** komt voor in extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Deze soort broedt op hoge plekken zoals telefoonpalen, bomen, schoorstenen, kerktorens, hoogspanningsmasten of door de mens gemaakte palen met houten platform. Geschikte nestlocaties zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Prooien van de ooievaar bestaan voornamelijk uit kleine zoogdieren en amfibieën die langs oevers van watergangen gevangen worden. Dergelijk foerageerhabitat is niet aanwezig. De waarnemingen hebben betrekking op de omgeving van Diergaarde Blijdorp, waar zich wel geschikt broed- en foerageerhabitat bevindt. Het voorkomen van een broedgeval van de ooievaar in het plangebied kan worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de ooievaar wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

De **slechtvalk** broedt voornamelijk op hoge, massale stenige bebouwing, zoals kantoorgebouwen, torens en fabrieksschoorstenen. De bebouwing grenzend ten westen aan de onderzoekslocatie is wegens de hoogte geschikt als broedlocatie voor de slechtvalk. De waarnemingen van NDFF zijn geclusterd hebben betrekking op diverse torens gelegen naast Rotterdam Centraal, circa 250 meter ten westen van de onderzoekslocatie. Hier zijn slechtvalken ter plaatse waargenomen in de periode 2020 t/m 2023, wat duidt op een potentiële nestlocatie en daarmee een territorium. Er zijn tevens geclusterde waarnemingen van slechtvalken in dezelfde periode bij hoge gebouwen circa 150 meter ten oosten van de onderzoekslocatie. Slechtvalken zijn territoriaal waardoor een nestlocatie op het gebouw naast de onderzoekslocatie niet aannemelijk wordt geacht. Er zijn ook geen waarnemingen op of in de omgeving van dit gebouw in de afgelopen 5 jaar. Hierdoor wordt het niet aannemelijk geacht dat er binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden een potentiële nestlocatie aanwezig is die hinder ondervindt van de voorgenomen werkzaamheden. Nader onderzoek wordt niet nodig geacht.

De **roek** broedt in grote kolonies in bomen met opvallende grote nesten. Tijdens het veldbezoek is geen roekenkolonie aangetroffen op of in de omgeving van de onderzoekslocatie of nesten die duiden op een gebruiksfunctie door een roekenkolonie. Hierdoor kan deze soort redelijkerwijs uitgesloten worden en is nader onderzoek niet noodzakelijk.

De **grote gele kwikstaart** broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd en bij voorkeur zijn die beken en rivieren snelstromend. Doordat deze elementen niet aanwezig zijn op en nabij de onderzoekslocatie, is deze soort niet in staat om tot broeden te komen.

Broedvogels (nesten soms jaarrond beschermd)

Broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals de ekster en zwarte kraai. Voor de vogelsoorten in deze categorie geldt een jaarronde nestbescherming enkel bij ecologisch zwaarwegende redenen. In de nabije omgeving van de onderzoekslocatie staan diverse bomen die nestgelegenheid kunnen bieden aan deze soorten. Deze bomen zijn geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten en holen. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten en/of holen aangetroffen. In de omgeving is voldoende alternatief aanwezig, waaronder de woonwijken ten noorden met openbaar groen. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding op dit punt te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals de kauw en stadsduif. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplicht zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bij verblijfplaatsen van vleermuizen is onderscheid te maken tussen een zomerverblijf, kraamverblijf, paar/baltsverblijf (die ook als individueel winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden) en massawinterverblijf. Deze functies worden mede bepaald door specifieke kenmerken van bebouwing op de onderzoekslocatie. Deze verblijfplaatsen kunnen door diverse vleermuissoorten worden gebruikt.

Op de onderzoekslocatie staat geen bebouwing, waardoor verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten. De fietsenstalling biedt ook geen verblijfplaatsen door het ontbreken van geschikte openingen. De bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uit te sluiten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Grenzend ten westen en zuiden aan de onderzoekslocatie is bebouwing aanwezig die is onderzocht op vleermuisgeschikte openingen. De lage bebouwing direct grenzend ten zuiden aan het plein wordt afgeschermd door een kleine bomenrij waardoor er geen vrije aanvliegroutes zijn. De hogere bebouwing hierachter wordt wel als

geschikt aangemerkt, maar ligt met circa 20 meter tot het plein op voldoende afstand tot de werkzaamheden. Bij de hoge bebouwing ten westen van het parkeerterrein zijn geschikte openingen aangetroffen. Dit betreffen open stootvoegen (figuur 5.1 en 5.1). Deze bebouwing kan alle verblijfsfuncties voor vleermuizen vervullen, inclusief een massawinterverblijfplaats door de grote omvang. De geschikte bebouwing bevindt zich op circa 15 meter afstand tot de onderzoekslocatie en blijft onaangetast. Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden. Er dient echter wel rekening te worden gehouden met in de omgeving voorkomende vleermuizen tijdens de realisatiefase en in de permanente situatie (zie hoofdstuk 5).

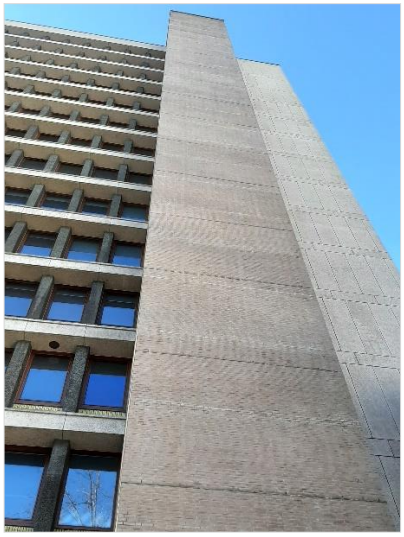

Figuur 5.1. Impressie van de geschikte bebouwing ten westen.

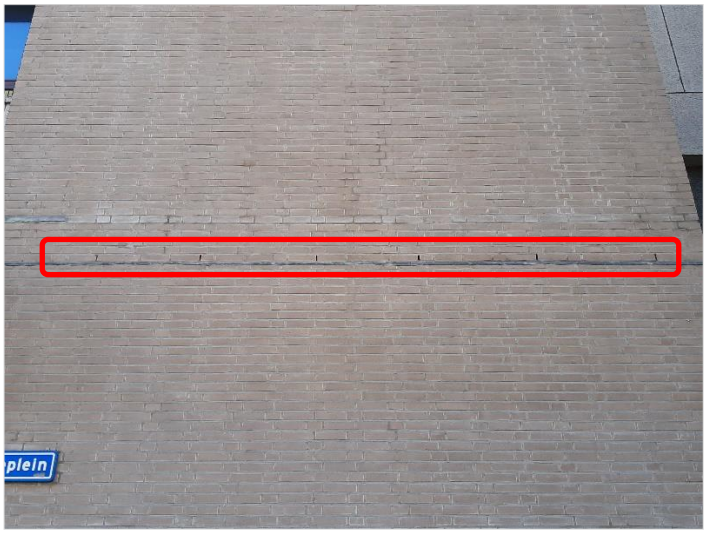

Figuur 5.2. Impressie van de geschikte openingen.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat, minimaal gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. De plannen zullen geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. In de omgeving zijn er voldoende alternatieve foerageermogelijkheden van betere kwaliteit die functionaliteitsverlies van foerageergebied op de onderzoekslocatie kunnen opvangen, waaronder de woonwijken ten noorden. Het is aannemelijk dat in de omgeving verblijvende vleermuizen elders een geschikter foerageergebied hebben. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden daarom niet in het geding komen. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht. Tijdens werkzaamheden wordt desalniettemin geadviseerd om tijdens het actieve vleermuisseizoen (1 april t/m 30 oktober), tussen zonsondergang en zonsopkomst, te werken met vleermuisvriendelijke verlichting om mogelijke verstoring van in de omgeving foeragerende vleermuizen te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Vliegroutes
Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Op de onderzoekslocatie vormt de bomenrij van populieren langs de zuidzijde van de parkeerplaats, in combinatie met gevels, een marginaal geschikte vliegroute. Het vormt geen goede verbinding naar foerageergebieden in de omgeving. Deze potentiële vliegroute wordt niet als essentieel aangemerkt. In de omgeving zijn soortgelijke vliegroutes van eenzelfde kwaliteit aanwezig die permanent verlies van een potentiële vliegroute van vleermuizen kan compenseren, zoals de bomenrijen en gevels langs de S100. Er dient wel rekening te worden gehouden met lichtverstoring tijdens de realisatie- en gebruiksfase voor in de omgeving aanwezige vleermuizen (zie hoofdstuk 5).

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten
Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: bever, boommarter en steenmarter.

De **bever** komt voor in overgangsgebieden tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oever is een vereiste. Een beverhol of -burcht is uitgesloten gezien de onderzoekslocatie niet voldoet aan de benodigde habitateisen van de bever. Nader onderzoek naar de bever is niet nodig.

De **boommarter** komt hoofdzakelijk voor in (oudere) bossen. Rustplaatsen zijn vaak te vinden in holtes van bomen of in holen in de grond van andere grote grondgebonden zoogdieren. Nestplaatsen zijn met name te vinden in oude spechtenholen, eekhoornnesten of in gebouwen die in of langs de rand van het bos staan. In tegenstelling tot de steenmarter, is de boommarter een mensschuwe soort en vermijd gebieden met veel urbane verstoring. De onderzoekslocatie is niet gelegen in een bosrijke omgeving en staat permanent onder urbane verstoring door de hoge bebouwingsdichtheid en de ligging nabij het centrum van Rotterdam. Gelet op de specifieke voorkeur voor habitat van de boommarter en het aanwezige habitat op en rond de onderzoekslocatie, in combinatie met de afwezigheid van geschikte rust- en nestplaatsen, kan er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat er geen boommarter verblijfplaats- en/of rustplaats aanwezig is op de onderzoekslocatie. Nader onderzoek is niet benodigd.

Een **steenmarter** heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes maar ook stenenstapels of takkenhopen, als verblijfplaats. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang om te kunnen migreren tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke elementen zijn niet in geschikte vorm aanwezig op de onderzoekslocatie. Er is ook geen bebouwing aanwezig of andere elementen die geschikte rust- en verblijfplaatsen vormen. Gelet op het ontbreken van geschikte verblijfplaatsen en migratiemogelijkheden kan

worden gesteld dat de onderzoekslocatie geen beschermde functie vervult voor de steenmarter. Nader onderzoek wordt niet noodzakelijk geacht.

Licht beschermde soorten
De onderzoekslocatie vormt marginaal geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als huismuis en bruine rat. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen worden vergraven (zie hoofdstuk 5).

4.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen
Volgens gegevens van de NDFF is in de afgelopen 5 jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie de streng beschermde muurhagedis waargenomen.

Volgens gegevens van de NDFF is in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de streng beschermde **muurhagedis** waargenomen. Dit betreft één waarneming circa 2 kilometer ten westen van de onderzoekslocatie. De muurhagedis komt in Nederland uitsluitend voor in Maastricht. De soort is op veel plekken illegaal uitgezet en vaak betreft dat dieren uit Midden- en Zuid-Europese populaties. De waarneming is naar alle waarschijnlijkheid een uitgezet individu of een individu in gevangenschap. Daarbij stellen reptielen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren, die niet aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. De aanwezigheid van beschermde reptielen op de onderzoekslocatie is niet aannemelijk waardoor nader onderzoek ten aanzien van streng beschermde reptielen niet noodzakelijk wordt geacht.

Amfibieën
Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF zijn er in de afgelopen 5 jaar in de directe omgeving van de onderzoekslocatie geen streng beschermde amfibieën waargenomen. Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op en in de omgeving van de onderzoekslocatie ontbreken, zijn voortplantingsmogelijkheden voor (streng beschermde) amfibieën op de onderzoekslocatie uitgesloten. De onderzoekslocatie vormt tevens ongeschikt landhabitat voor amfibieën door de hoge mate van versnippering en hoge bebouwingsdichtheid. Amfibieën zijn niet te verwachten op de onderzoekslocatie.

Vissen
Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

4.5 Ongewervelden

Libellen
Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Voor libellen geldt tevens dat water nodig is voor de voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan

gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Vlinders
Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is in de afgelopen vijf jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de beschermde vlindersoort **grote vos** waargenomen. Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Geschikte waardplanten voor de grote vos zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige breedbladige wilgensoorten, welke niet aanwezig zijn op de onderzoekslocatie. Er zijn ook geen waardplanten van andere beschermde vlinders waargenomen. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort. Nader onderzoek naar beschermde vlindersoorten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Overige soorten
Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft, vermiljoenkever en platte schijfhoren zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.6 Planten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit verharding, enkele plantenbakken en bebouwing ontbreekt, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde planten waargenomen.

4.7 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Rode Lijst soorten zijn, gelet op het aanwezige habitat, niet te verwachten op de onderzoekslocatie. Door te voldoen aan de algemene zorgplicht kan worden vastgesteld dat nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dier- en plantensoorten die zijn opgenomen in de Rode Lijst.

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

5.1 Algemene Broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot september worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien het groen toch binnen het broedseizoen gekapt dient te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecoloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecoloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om het groen te kappen zonder daarbij broedvogels te verstoren.

5.2 Vleermuizen

Vleermuizen zijn gevoelig voor lichtverstoring. Zowel bij hun verblijfplaatsen, langs vliegroutes als in hun foerageergebied. Tijdens de realisatie- en gebruiksfase bestaat er een kans op verstoring van mogelijk in de omgeving voorkomende vleermuizen. Om verstoring van eventuele verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied te voorkomen dient de verlichting in de realisatie- en gebruiksfase dusdanig ingericht te worden dat de functies ’s nachts behouden kunnen worden. De werkzaamheden worden bij voorkeur uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Indien dit niet mogelijk is en verlichting noodzakelijk is, wordt geadviseerd hierbij een **vleermuisvriendelijke verlichtingswijze** toe te passen. Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig (1700 - 2200k) en is weggericht van de omliggende bebouwing en het aanwezige groen. Tevens dient de straal van de verlichting klein te zijn (weinig strooilicht, lichtbundel neerwaarts richten en toepassen geconvergeerde lichtbundel).

5.3 Algemene grondgebonden zoogdieren

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van Artikel 11.54, bal. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen.

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied, Solleveld & kapittelduinen, bevindt zich op circa 20,7 kilometer afstand ten westen van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

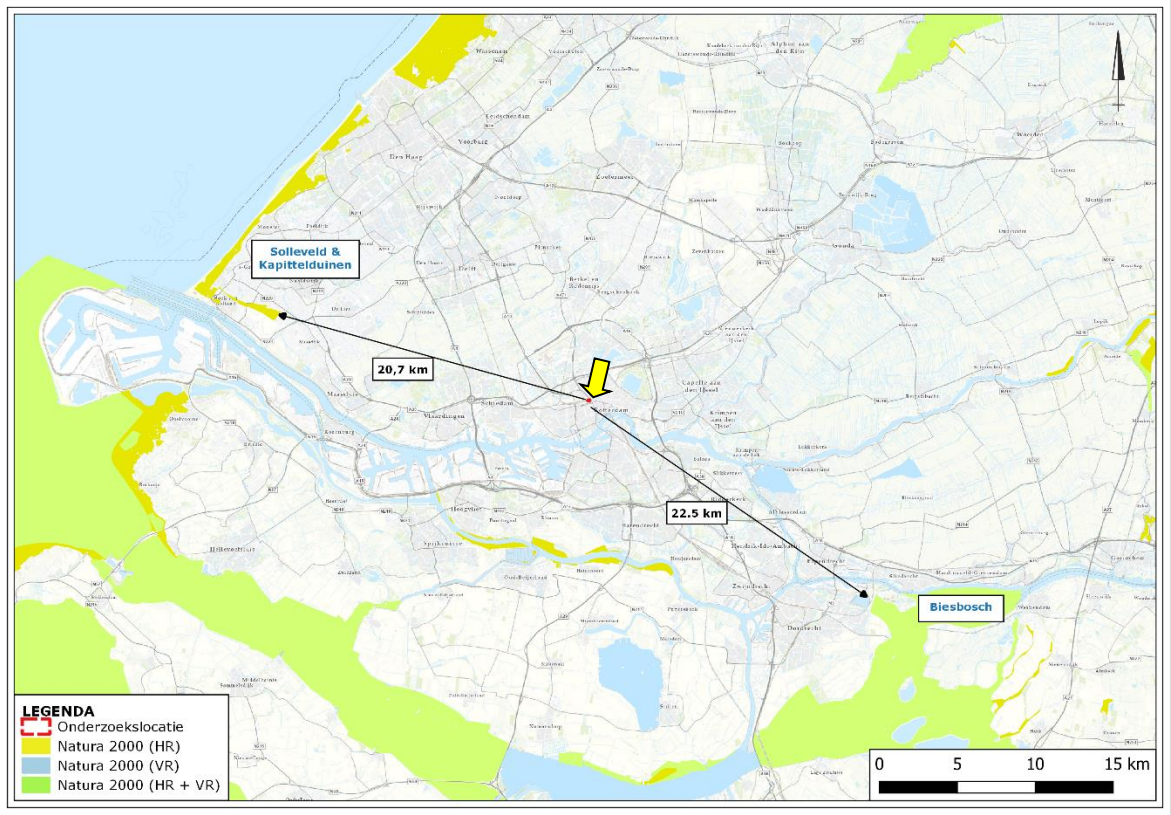

Figuur 6.1. Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn op voorhand niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-activiteit' ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt **ook niet** in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 4 kilometer afstand ten zuidenoosten van de onderzoekslocatie. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

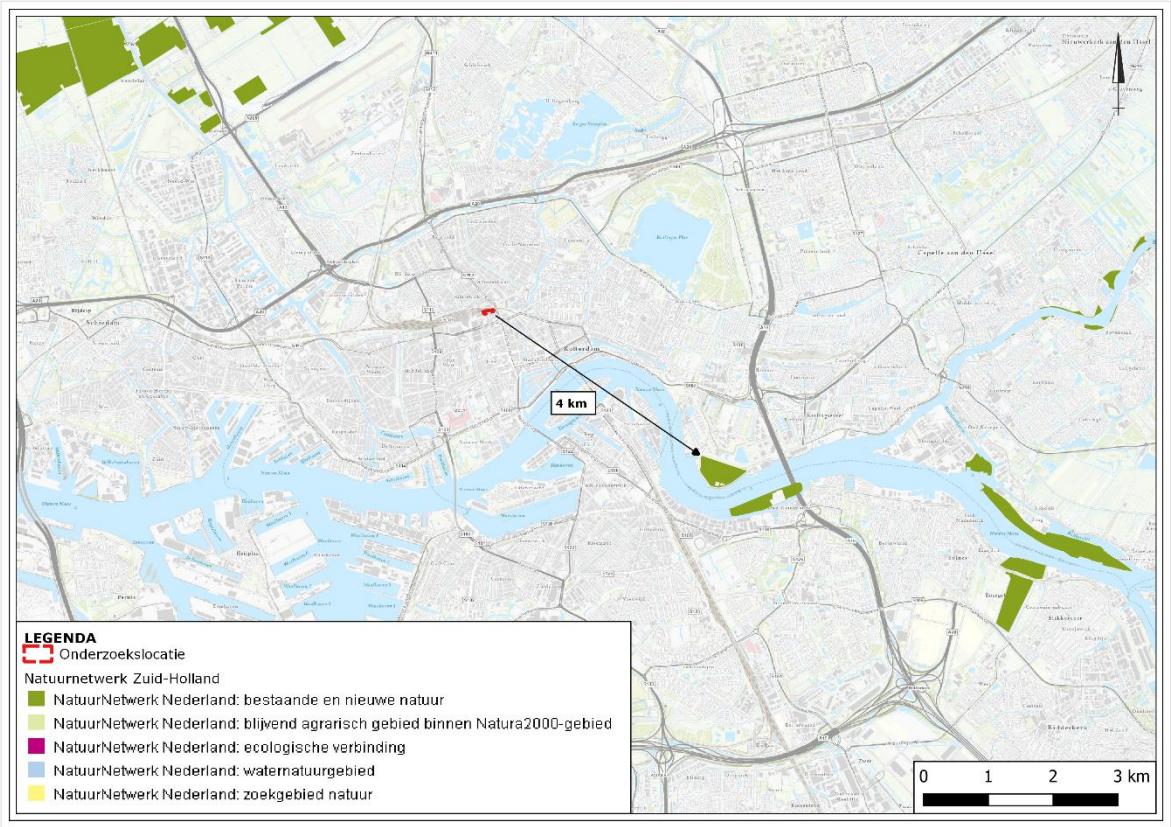

Figuur 6.2. Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Gelet op artikel 6.24 van de omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland uit 2019 worden beperkingen opgelegd vanuit het kader van het Natuurnetwerk Nederland wanneer deze gelegen zijn in het Natuurnetwerk Nederland, of deel uitmaken van de strategische reservering van natuur. Beide vereisten zijn niet van toepassing op de onderhavige onderzoekslocatie. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Nederland wordt niet noodzakelijk geacht.

7 HOUTOPSTANDEN

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden als bedoeld in paragraaf in Artikel 11.111 (Bal). De houtopstand op de onderzoekslocatie is gelegen binnen de bij besluit van gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor deze houtopstand geldt daarom geen meldingsplicht en herplantplicht.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Schiestraat Ontwikkeling B.V. een quickscan natuurwaarden uitgevoerd aan de Central District Spoorstrook te Rotterdam. De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen nieuwbouw op de onderzoekslocatie en heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens het realiseren van een groot kantoorgebouw op het huidige parkeerterrein en een ondergrondse parkeergarage onder het plein ten zuiden van het parkeerterrein.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	Het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	marginaal	mogelijk	nee	nee	Voldoende alternatief in de omgeving beschikbaar. Werken met vleermuisvriendelijk licht.
	vliegroutes	marginaal	mogelijk	nee	nee	
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten.
Amfibieën		nee	nee	nee	nee	-
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	20,7 km	mogelijk	ja	mogelijk	AERIUS-berekening
Natuurnetwerk Nederland	4 km	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusies

Ten aanzien van de **algemene broedvogels** die op en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie kunnen broeden wordt aanbevolen om buiten het broedseizoen te werken (niet werken tussen maart en september). Indien er toch binnen het broedseizoen wordt gestart met de werkzaamheden, wordt aanbevolen voorafgaand aan de werkzaamheden in het broedseizoen een broedvogelinspectie uit te laten voeren door een deskundig ecoloog om te bepalen of eventuele nesten zich bevinden binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden.

Lichtverstoring van in de omgeving voorkomende vleermuizen dient voorkomen te worden door het gebruik van **vleermuisvriendelijke verlichting** in de realisatiefase wanneer er werkzaamheden worden uitgevoerd tussen zonsondergang en zonsopkomst. In de permanente situatie dient de verlichting dusdanig ingericht te worden dat de functies 's nachts behouden kunnen worden. Vleermuisvriendelijke verlichting is amberkleurig zonder strooilicht en weggericht van de omliggende bebouwing en vegetatie. Op deze manier wordt strooisellicht en hiermee verstoring van deze lichtgevoelige soortgroep voorkomen.

In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om bij de werkzaamheden rekening te houden met terrestrisch habitat van **algemene grondgebonden zoogdieren** zoals de egel of diverse muissoorten. Al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het beschadigen van individuen te voorkomen. Extra aandacht is vereist bij het verwijderen van (opgeslagen) materialen en het aanwezige groen. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen.

Op basis van de ingreep zijn externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. Er wordt geadviseerd vervolgonderzoek uit te voeren in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Omgevingswet ten aanzien van **stikstof**. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

Aanbeveling

Tot slot wordt geadviseerd om bij de inrichting van de nieuwe situatie rekening te houden met de biodiversiteit door nestkasten in te bouwen, verbindende groenstructuren en verruigde hoekjes te creëren en gebruik te maken van inheemse plantensoorten. Zo kan de natuurinclusiviteit van de nieuwbouw worden vergroot. Over het algemeen trekken inheemse plantensoorten meer insecten aan dan exoten. Dit zal een positieve werking hebben op het voedselaanbod voor vogels, vleermuizen en grondgebonden zoogdieren. Naast de algemene positieve werking op insecten trekken bloemrijke kruiden bestuivers aan zoals bijen, worden de bessen en de zaden gegeten door verschillende diersoorten en dienen deze planten als schuil- of nestlocatie. Door dit soort simpele maatregelen te treffen kan de achteruitgang van de biodiversiteit in Nederland worden tegengegaan en ontstaat daarnaast een groene leefomgeving.

Econsultancy
Rotterdam, 14 november 2024

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**van https://www.natura2000.nl/gebieden.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Rotterdam Centrum, periode 2018-2023. NDFF. Geraadpleegd op 24 januari 2024, van https://ndff-ecogrid.nl.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 24 januari 2024, van https://www.verspreidingsatlas.nl/.

BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN DOELEN NATURA 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1-1-2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow, zie H 6.1 Omgevingswet).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2 NATUURWETGEVING en doelen Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

Volgens de huidig geldende wetgeving, conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland gaan tot op heden via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Per 1 januari 2024 staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening, aangewezen door de provincie Noord-Holland (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl, zie H 6.1 Omgevingswet).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels een zogenaamde nee, tenzij-toets moeten worden onderzocht.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan (“nee”), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

Doelen Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is gericht op de volgende algemene doelen:

- Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- Het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

BIJLAGE 3 OMGEVINGSWET

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)
1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000- gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)
(In de Wet natuurbescherming artikel 2.7)
1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
   a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
   b. een rijksmonumentenactiviteit,
   c. een ontgrondingsactiviteit,
   d. een stortingsactiviteit op zee,
   e. een Natura 2000-activiteit,
   f. een jachtgeweeractiviteit,
   g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
   a. een bouwactiviteit,
   b. een milieubelastende activiteit,
   c. een lozingsactiviteit op:
      1°. een oppervlaktewaterlichaam,
      2°. een zuiveringtechnisch werk,
   d. een wateronttrekkingsactiviteit,
   e. een mijnbouwlocatieactiviteit,
   f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
      1°. een weg,
      2°. een waterstaatswerk,

3°. een luchthaven,
4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
5°. een installatie in een waterstaatswerk,

h. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
   a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
   b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:
   a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
   b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.
3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:
    a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
    b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
    c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:
    a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
    b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
    c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
    d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
    e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
    f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen

maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:
   a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
   b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
   c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
   a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
      1˚. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
      2˚. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
      3˚. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3˚, van de wet; en
      4˚. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
   b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
   c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
   d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
   e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
   f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.
3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)
Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)
(In de Wet natuurbescherming artikel 3.5)
1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
   b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
   c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
   d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
   e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
   a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
   b. de activiteit uitvoering geeft aan:
      1˚. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
      2˚. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)
(In de Wet natuurbescherming artikel 3.10)
1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
   b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
   c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:

a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
c. de activiteit deel uitmaakt van:
   1˚. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
   2˚. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.